

Univerza v Ljubljani prepoznava prenos znanja kot svoje strateško poslanstvo. V skladu s tem želi okrepiti in pospešiti svojo vlogo pri soustvarjanju in povezovanju znanosti, izobraževanja, gospodarstva in širšega družbenega okolja. S svojo infrastrukturo, delovnimi pogoji in aktivnostmi na različnih področjih želi zagotoviti pogoje za najrazličnejše oblike ustvarjalnega dela pri vseh članih Univerze v Ljubljani.

S sprejemom ustreznih pravnih podlag želi ustvariti spodbudno okolje za inoviranje in ustvarjanje novega znanja ter njegovo zaščito v prenosih v gospodarsko in širše družbeno okolje, zato sta

Senat Univerze v Ljubljani na seji dne 26.1.2016 in Upravni odbor Univerze v Ljubljani na seji dne 11.2.2016 na podlagi 200. člena Statuta Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 8/05, 118/05, 72/06 (76/06 popr.), 59/07 (82/07 popr.), 81/07, 5/08, 42/08, 62/08, 14/09, 38/09, 48/09, 55/09, 3/10, 47/10, 18/11, 26/11, 26/12, 38/12, 50/12, 56/12, 106/12, 35/13, 83/13, 22/14, 35/14, 57/14, 16/15, 82/15,) in Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 28/00, 33/03, 79/04, 36/06, 18/09, 83/10) sprejela naslednji

PRAVILNIK O UPRAVLJANJU S PRAVICAMI INDUSTRIJSKE LASTNINE NA UNIVERZI V LJUBLJANI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(Vsebina Pravilnika)

- (1) Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju: Univerza) s tem Pravilnikom ureja:
- instrumente za spodbujanje ustvarjalnega dela na Univerzi, v okviru katerega se ustvarja industrijska lastnina,
  - pravice in obveznosti Univerze ter na Univerzi zaposlenih delavcev, pogodbenih sodelavcev in študentov v zvezi z industrijsko lastnino, ustvarjeno na Univerzi,
  - postopek prevzema službenih izumov,
  - razmerje deležev prihodka, ki pripada Univerzi, članici Univerze in izumitelju/em oziroma avtorjem pri izkoriščanju izumov in druge industrijske lastnine ter strokovnega znanja in izkušenj,
  - postopke in načine za zaščito industrijske lastnine ter strokovnega znanja in izkušenj, in
  - načine ter ukrepe za prenos izumov in druge industrijske lastnine oziroma znanja v gospodarstvo in širše družbeno življenje.
- (2) Ta Pravilnik ne ureja pravic in dolžnosti Univerze ter na Univerzi zaposlenih delavcev, pogodbenih sodelavcev in študentov v zvezi z avtorskimi deli in predmeti sorodnih pravic, ki so jih navedene osebe ustvarile v okviru delovnega razmerja ali po naročilu Univerze. Določba točke 2.d 18. člena Pravilnika se uporablja samo v zvezi z računalniški programi in podatkovnimi bazami v primerih, ko se jih izkorišča kot strokovno znanje in izkušnje in ne kot samostojen predmet avtorske pravice.

2. člen

(Pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem Pravilniku, imajo naslednji pomen:

- a. **službeni izum** je izum, ki ga ustvari izumitelj v času trajanja delovnega razmerja pri Univerzi pri izpolnjevanju pogodbe o zaposlitvi, na izrecno zahtevo Univerze ali na podlagi posebne pogodbe, sklenjene med izumiteljem in Univerzo ali članico Univerze (neposredni službeni izum), in izum, ki je ustvarjen pri opravljanju poklica, če so k nastanku izuma pretežno pripomogle izkušnje, ki si jih je izumitelj pridobil na delovnem mestu ali z uporabo sredstev, ki mu jih je Univerza dala na razpolago (posredni službeni izum);

- b. **strokovno znanje in izkušnje (know-how)** pomenijo skupek praktičnih informacij, ki izhajajo iz izkušenj in preizkušanja, ki so zaupne (tj. niso splošno znane ali zlahka dostopne), bistvene (tj. pomembne in uporabne pri proizvodnji pogodbenih izdelkov) ter določene (tj. dovolj razumljivo opisane, da je mogoče preveriti, ali izpolnjujejo merili zaupnosti in bistvenosti);
- c. **sredstva Univerze** pomenijo vsa sredstva, ki jih je Univerza dala na voljo izumitelju/em, in sicer:
- raziskovalno, pedagoško in drugo osebje,
  - pisarne, laboratoriji in drugi prostori,
  - pripomočki in oprema, vključno z računalniško strojno in programsko opremo,
  - finančna sredstva, namenjena financiranju raziskav in izobraževalnih aktivnosti, ter drugi stroški, povezani s temi aktivnostmi.

3. člen

(Področje veljave Pravilnika)

- (1) Pravilnik velja za vse osebe, ki so v delovnem razmerju na Univerzi, ne glede na to, ali so na podlagi pogodbe o zaposlitvi zaposleni za polni delovni čas ali za delovni čas, krajši od polnega, ter ne glede na to, ali so zaposleni za nedoločen ali določen čas.
- (2) Pravilnik velja za vse pogodbene sodelavce (npr. gostujoči učitelji, sodelavci na projektih ipd.), ki sodelujejo z Univerzo ali članico na podlagi pogodbenih razmerij z Univerzo ali članico Univerze, če je industrijska lastnina rezultat njihovega pogodbenega dela ali če so pri nastanku izuma ali druge industrijske lastnine uporabili sredstva Univerze.
- (3) Pravilnik velja tudi za študente Univerze, če je izum ali druga industrijska lastnina rezultat njihovega dela pri izvajanju študijskih obveznosti na Univerzi, oziroma če so pri nastanku izuma ali druge industrijske lastnine uporabili sredstva Univerze.
- (4) Pogodbeni sodelavci in študenti pred začetkom sodelovanja z Univerzo oziroma pred vključitvijo v delo na posameznem raziskovalnem ali drugem projektu podajo pisno izjavo, da soglašajo s pravili tega Pravilnika.
- (5) Prenehanje delovnega razmerja ali drugega pogodbenega razmerja ali statusa študenta ne vpliva na dolžnost oseb iz prvega do tretjega odstavka tega člena o varovanju poslovnih skrivnosti iz 5. člena Pravilnika, dolžnost obvestila po 10. in 11. členu Pravilnika ter pravico do deleža prihodka po 19. členu Pravilnika.

4. člen

(Imetništvo pravic in razmerja s tretjimi osebami)

- (1) Vse materialne pravice v zvezi z industrijsko lastnino, ki jo osebe iz 3. člena Pravilnika ustvarijo v času trajanja delovnega ali drugega pogodbenega razmerja z Univerzo, pripadajo Univerzi, razen če je drugače določeno z zakonodajo, tem Pravilnikom, posebno pogodbo med Univerzo in izumiteljem ali posebno pogodbo med Univerzo ali članico Univerze in tretjo osebo.
- (2) Pri raziskovalnih projektih, pri katerih sodeluje več oseb oziroma institucij, se morajo vprašanja v zvezi z industrijsko lastnino urediti v pogodbi, ki jo pred začetkom projekta v zvezi s predmetom raziskovanja sklenejo sodelujoče osebe.
- (3) Pri pogodbenem raziskovanju se lahko s pogodbo določi, da novo ustvarjena industrijska lastnina pripade tudi tretji osebi, po naročilu katere se opravlja raziskovanje, vendar takšna pogodba ne sme vplivati na imetništvo obstoječe industrijske lastnine Univerze.

5. člen

(Varovanje poslovnih skrivnosti)

- (1) Vse osebe, ki so v delovnem ali drugem pogodbenem razmerju z Univerzo, vključno s študenti, so dolžne varovati zaupne podatke, ki so s tem Pravilnikom, s splošnim ali posamičnim aktom Univerze ali članice Univerze določeni kot poslovna skrivnost, ter podatke, za katere je očitno, da bi z njihovim razkritjem nastala škoda (v nadaljevanju: poslovne skrivnosti). Poslovnih skrivnosti ni dovoljeno razkriti tretji osebi ali javnosti ali jih uporabiti za kakršen koli namen, ki ni povezan z delom oziroma študijem posameznika na Univerzi. Pri sodelovanju posameznikov zunaj Univerze je treba poskrbeti, da se zaupni podatki razkrijejo le v nujnem obsegu in le pod izrecnimi pogoji zaupnosti (na primer z dogovorom o nerazkrivanju zaupnih podatkov).
- (2) Ne gre za kršitev dolžnosti varovanja poslovne skrivnosti, če oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena tretji osebi ali javnosti razkrije poslovno skrivnost na podlagi predhodnega soglasja rektorja ali dekana članice Univerze. Rektor ali dekan članice Univerze lahko na predlog zainteresirane osebe slednjo odvede dolžnosti varovanja poslovne skrivnosti, če so za to podani utemeljeni razlogi. Če se poslovna skrivnost nanaša na izum ali strokovno znanje in izkušnje, je o razkritju tovrstnih podatkov treba obvestiti Univerzitetno službo, pristojno za raziskave, razvoj in intelektualno lastnino (v nadaljevanju: Služba).

II. ORGANIZACIJSKE DOLOČBE

6. člen

(Služba)

- (1) Služba opravlja strokovne, administrativne in tehnične naloge v zvezi s prevzemi službenih izumov, upravljanjem, varstvom in trženjem pravic industrijske lastnine in strokovnega znanja in izkušenj ter v zvezi s prenosom znanja v gospodarstvo oziroma na druga področja.
- (2) Naloge Službe so zlasti:
  - vodenje postopkov prevzema službenih izumov v skladu s tem Pravilnikom;
  - izvajanje in pripravljane predlogov aktivnosti in ukrepov Univerze za spodbujanje ustvarjalnega dela na Univerzi;
  - skrb za prijavljanje izumov za pridobitev patentnega varstva ali pridobitev drugih pravic industrijske lastnine;
  - skrb za uporabo in izkoriščanje pravic industrijske lastnine s prenosom na gospodarske in druge pravne subjekte;
  - oblikovanje strokovnih mnenj za Komisijo Senata Univerze, pristojno za področje inovacij (v nadaljevanju: Komisija) o vlogah izumiteljev za prevzem službenih izumov;
  - oblikovanje strokovnih mnenj in sodelovanje pri pogajanjih za sklenitev pogodb v zvezi z uporabo in izkoriščanjem industrijske lastnine ter strokovnega znanja in izkušenj in njihovim prenosom na gospodarske in druge pravne subjekte;
  - nudenje pravne pomoči članicam Univerze pri sklepanju in izvajanju pogodb o uporabi industrijske lastnine;
  - oblikovanje strokovnih mnenj v primeru sporov ter predlaganje načinov in ukrepov za reševanje sporov;
  - vodenje drugih postopkov in aktivnosti v zvezi s prevzemi izumov, varstvom in upravljanjem pravic industrijske lastnine na Univerzi;
  - zagotavljanje strokovne, tehnične in administrativne pomoči Komisiji;
  - zbiranje in obdelovanje informacij o upravljanju z industrijsko lastnino na članicah Univerze;
  - opravljanje drugih nalog po nalogu rektorja, prorektorjev ali Komisije.

7. člen
(Komisija)

- (1) Komisijo imenuje Senat Univerze v skladu s Statutom Univerze.
- (2) Mandat članov Komisije traja štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja. Na konstitutivni seji člani Komisije na predlog rektorja izvolijo predsednika in namestnika predsednika Komisije.
- (3) Komisija lahko sprejme poslovnik, s katerim uredi način dela in odločanja.

8. člen
(Pristojnosti in naloge Komisije)

Komisija v okviru svojih pristojnosti:

- obravnavna in daje smernice za politiko upravljanja z intelektualno lastnino na Univerzi in članicah;
- spremlja stanje in predlaga ukrepe za izboljšanje stanja na področju prenosa znanja, spodbujanja ustvarjalnosti in inovativnosti na Univerzi ter varstva pravic industrijske lastnine,
- obravnava strokovna mnenja o prijavljenih izumih in oblikuje predloge sklepov, ki jih posreduje rektorju v sprejem,
- predlaga način prevzema službenih izumov (popolni ali omejeni prevzem), pri čemer se upoštevajo potrebe znanstveno-raziskovalnega dela in objav znanstvenih dosežkov;
- predlaga sprejem odločitev o odkupu prostih izumov in izumov tretjih oseb;
- najmanj enkrat letno o svojem delu poroča Senatu Univerze;
- opravlja druge naloge po sklepu Senata Univerze.

9. člen
(Pristojnosti članic Univerze)

- (1) Univerza lahko pooblasti članico Univerze za upravljanje z določenim izumom oziroma pravico industrijske lastnine, ki jo ureja ta Pravilnik. Pooblastilo se članici podeli po prevzemu službenega izuma.
- (2) Če se za upravljanje z določeno pravico industrijske lastnine pooblasti članico Univerze, slednja upravlja z navedenim pravicami v imenu in za račun Univerze v mejah podeljenega pooblastila ter v skladu z izhodišči in usmeritvami Univerze. Članica Univerze mora Službo obveščati o vseh postopkih v zvezi z industrijsko lastnino, stroških za zaščito patenta ali drugih pravic industrijske lastnine, načinu gospodarskega izkoriščanja izuma oziroma pravic industrijske lastnine in ji poročati o doseženih prihodkih iz tega naslova.

III. DOLŽNOST OBVESTITVE O NASTANKU INDUSTRIJSKE LASTNINE

10. člen
(Obvestilo o izumu)

- (1) Oseba iz 3. člena Pravilnika, ki ustvari izum (v nadaljevanju: izumitelj), mora o nastanku izuma nemudoma pisno obvestiti Univerzo. Dolžnost obvestila o izumu velja tudi za izumitelja, kateremu je prenehalo delovno ali drugo pogodbeno razmerje z Univerzo ali status študenta, če je izum nastal v času trajanja delovnega ali drugega pogodbenega razmerja na Univerzi oziroma v času izvajanja študijskih obveznosti na Univerzi. Če je izumitelj več, lahko obvestilo oddajo skupaj.
- (2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka se v pisni obliki posreduje Službi praviloma na obrazcu, ki ga potrdi Komisija, in mora vsebovati naslednje podatke:
  - podatke o izumitelju/jih (ime, naslov, kontaktni podatki);

- če je izumitelj več, se za vsakega izumitelja opiše in z deležem opredeli njegov prispevek k nastanku izuma;
- natančen opis izuma (tehnične naloge in rešitev izuma, risbe, ki so potrebne, da bi bil izum razumljiv);
- opis stanja tehnike, ki je znan izumitelju/em,
- podatke o dosedanjem varstvu na področju izuma, ki je znan izumitelju/em;
- opis okoliščin, kako je do izuma prišlo;
- podatke o osebah, ki so sodelovale z izumiteljem/i in so kakorkoli seznanjene z izumom;
- izjavo o tem, ali je izum nastal v okviru raziskovalnega dela po pogodbi med Univerzo oziroma članico in tretjo osebo in ali gre za po mnenju izumitelja za neposredni ali posredni službeni izum ali za prosti izum;
- navedbo številke (oznake) pogodbe in kopijo pogodbe iz prejšnje alineje;
- mnenje izumitelja/ev o možnostih komercialnega izkoriščanja izuma;
- podpis vseh izumiteljev.

(3) Služba nudi izumiteljem pomoč pri sestavi obvestila o izumu.

11. člen

(Obvestilo o nastanku druge industrijske lastnine in zaščita pravic)

- (1) Oseba iz 3. člena Pravilnika, ki pri delu v okviru Univerze oziroma z uporabo sredstev Univerze ustvari delo, ki ga je mogoče zavarovati z ustrezno pravico industrijske lastnine, kot so:
  - videz izdelka, ki ga je mogoče zavarovati kot model;
  - znak za razlikovanje blaga in storitev, ki ga je mogoče zavarovati kot znamko;
  - topografijo polprevodniških vezij, ki jo je mogoče zavarovati kot registrirano topografijo polprevodniških vezij;
  - novo sorto rastlin, ki se lahko zavaruje z žlahtniteljsko pravico, mora o tem obvestiti Službo.
- (2) Za postopke v zvezi z novimi sortami rastlin se smiselno uporabljajo določbe 10. člena in IV. poglavja Pravilnika.
- (3) Odločitev o zaščiti industrijske lastnine, navedene v prvem odstavku, se sprejme v soglasju s članico Univerze, na kateri je industrijska lastnina nastala.
- (4) Pri izkoriščanju industrijske lastnine iz prvega odstavka imajo njeni avtorji pravico do deleža prihodka v skladu z 19. členom Pravilnika.
- (5) Služba nudi avtorjem in članicam Univerze pomoč v postopkih pridobivanja zaščite pravic industrijske lastnine.

IV. POSTOPEK PREVZEMA IN ZAŠČITA IZUMOV

12. člen

(Predhodni postopek)

- (1) Služba prijavitelju pisno potrdi prejem obvestila o službenem izumu iz 10. člena v roku petih (5) dni od prejema popolnega obvestila o izumu.
- (2) Kadar Služba ne prejme pisnega obvestila o izumu od izumitelja/ev, za izum pa izve na drug način, pozove izumitelja/je, da se izjasni/jo o statusu službenega izuma in podatkih o nastanku izuma iz drugega odstavka prejšnjega člena.
- (3) V primeru, da prejeto obvestilo o izumu ne vsebuje vseh podatkov iz drugega odstavka 10. člena, ki so nujni za vsebinsko obravnavo izuma po tem Pravilniku, Služba v 8 dneh od prejema obvestila pozove prijavitelja, da obvestilo dopolni v primernem roku. Če izumitelj/i obvestila o izumu po pozivu Službe ne dopolni/jo ali

če se izumitelj/i ne izjasni/jo o statusu službenega izuma, je Služba upravičena sama opraviti poizvedbe o izumu in izumitelju/jih.

- (4) Služba lahko kadarkoli med postopkom prevzema izuma ali med postopki za pridobitev varstva pravic intelektualne lastnine od vložnika oziroma izumitelja/ev zahteva dopolnitev vloge s podatki, ki so potrebni za vsebinsko obravnavo vloge na Komisiji. Služba in Komisija lahko od izumitelja/ev neposredno zahtevata pojasnila o izumu, si izum ogledata, ga preizkusita, ali na drug primeren način pridobita potrebne podatke.
- (5) Služba v petih (5) dneh od prejema pravilnega obvestila iz 11. člena ali o seznanitvi z izumom na drugi način o tem obvesti članico/e, pri kateri je/so izumitelj/i zaposleni, in jo/jih pozove, da oblikuje/jo strokovno oceno o izumu. Če je izumiteljev več in so zaposleni na različnih članicah, Služba k oblikovanju strokovne ocene pozove tisto članico, katere deleži izumiteljev so večji.

13. člen

(Strokovna ocena članice Univerze in mnenje Službe)

- (1) Članica v tridesetih (30) dneh od prejema poziva Službe oblikuje strokovno oceno in poda svoje stališče o izumu. Članica lahko oceno izuma pripravi sama, lahko pa svoje stališče utemelji na oceni zunanjega eksperta. Če članica v navedenem roku ne predloži ocene o izumu iz prejšnjega odstavka, pripravi strokovno oceno izuma Služba.
- (2) Strokovno oceno iz prejšnjega odstavka sestavljajo:
  - ocena o tem, ali gre za neposredni ali posredni službeni izum ali za prosti izum,
  - mnenje o primernem načinu varstva izuma (patent, patent s skrajšanim trajanjem ali kakšen drug način varstva),
  - mnenje o primernosti in možnostih izkoriščanja izuma,
  - predlog, ali naj se izum prevzame popolno ali omejeno,
  - predlog o tem, ali naj se za upravljanje pravic v zvezi z izumom po prevzemu izuma pooblasti članico Univerze, in
  - izjava o tem, ali bo članica krila stroške zaščite izuma.
- (3) Na podlagi obvestila izumitelja/ev in strokovne ocene članice Služba oblikuje mnenje o prijavljenem izumu, ki ga skupaj z obvestilom izumitelja/ev in oceno članice predloži v obravnavo Komisiji. Služba lahko v postopku obravnave izuma po potrebi pridobi zunanje strokovno mnenje.

14. člen

(Obravnavo službenega izuma na Komisiji)

- (1) Komisija na podlagi ocene članice in mnenja Službe sprejme predlog o prevzemu službenega izuma.
- (2) Predlog Komisije iz prejšnjega odstavka sestavljajo:
  - predlog, ali naj se službeni izum prevzame popolno ali omejeno ali naj se izum prepusti v prosto razpolago izumitelju/em,
  - predlog o načinu varstva izuma,
  - predlog o tem, ali bo z izumom upravljala Univerza ali članica,
  - predlog o načinu kritja stroškov zaščite izuma,
  - predlog o možnostih in načinih izkoriščanja izuma.

15. člen

(Odločitev o prevzemu službenega izuma)

- (1) O prevzemu službenega izuma odloči rektor s sklepom (sklep o prevzemu izuma, sklep o prostem izumu). Če rektor odloči, da Univerza službeni izum prevzame, hkrati odloči tudi, ali se za upravljanje z izumom

pooblasti članico. Sestavni del sklepa o prevzemu izuma je tudi odločitev o načinu zavarovanja pravic Univerze v zvezi s službenim izumom in o tem, kdo krije stroške, povezane z zaščito izuma.

- (2) Sklep iz prejšnjega odstavka tega člena se vroči vsem izumiteljem in članicam Univerze, pri katerih so ti zaposleni. Z vročitvijo sklepa o popolnem prevzemu izuma izumiteljem preidejo na Univerzo vse pravice v zvezi z izumom. Z vročitvijo sklepa o prostem izumu izumitelj/i z izumom prosto razpolaga/jo, brez nadaljnjih obveznosti poročanja Univerzi o izkoriščanju izuma.
- (3) Z vročitvijo sklepa o omejenem izumu izumiteljem pridobi Univerza neizključno pravico do uporabe službenega izuma. V primeru, da omejeni prevzem službenega izuma očitno ovira njegovo gospodarsko izkoriščanje, lahko izumitelj/i zahteva/jo, da Univerza v roku šestdesetih (60) dni od prevzema izuma le-tega popolno prevzame ali ga izumitelju/em prepusti v prosto razpolago. O predlogu izumitelja/jev odloči rektor na predlog Komisije.

16. člen **(Zaščita izuma)**

- (1) Na podlagi sklepa o prevzemu izuma Služba prevzeti izum brez odlašanja prijavi za patent ali sprejme druge ustrezne ukrepe za zavarovanje pravic v zvezi z izumom. Patentna prijava se vloži v imenu Univerze, kar velja tudi, če je v je v skladu z drugim odstavkom 9. člena za upravljanje z izumom pooblaščen članica Univerze. Pri odločanju o področjih varstva izuma se upoštevajo tudi interesi izumitelja/ev.
- (2) Univerza ali članica Univerze, kadar slednja vodi postopek v zvezi s prijavo patenta, je dolžna obveščati izumitelja/e o poteku postopka za podelitev patenta, izumitelj/i pa mora/jo Univerzi oziroma članici nuditi pomoč s pojasnili ter dajati ustrezne izjave v zvezi s pridobivanjem zaščite izuma. Navedena dolžnost obveščanja ne preneha s prenehanjem delovnega ali drugega pogodbenega razmerja izumitelja/ev z Univerzo ali s prenehanjem statusa študenta.
- (3) Če Univerza oziroma članica ne ravna v skladu s prvim odstavkom tega člena, sme/jo izumitelj/i popolno prevzeti izum v imenu in na stroške Univerze v Republiki Sloveniji sam/i prijaviti za patent ali patent s skrajšanim trajanjem.
- (4) Izum, ki ga Služba oceni kot pomembnega za obrambo ali varnost Republike Slovenije, se prijavi pri ministrstvu, pristojnem za obrambo v skladu z zakonodajo, ki ureja varstvo pravic industrijske lastnine. Univerza in ministrstvo se dogovorita o pogojih izkoriščanja zaupnega izuma, zlasti o plačilu za njegovo izkoriščanje. Če ministrstvo soglašja z vložitvijo patentne prijave ali če ne želi izkoriščati izuma, Univerza vloži patentno prijavo v skladu s prvim odstavkom tega člena.
- (5) Če je glede na okoliščine nujno, da se za izum čim prej vloži patentna prijava, lahko Univerza ali članica v imenu in za račun Univerze, vloži patentno prijavo pri pristojnem organu, preden je izdan sklep o prevzemu izuma. Če kasneje Univerza kot službenega ne prevzame izuma, za katerega je že bila vložena patentna prijava v njenem imenu, na zahtevo izumitelja/ev in po povrnitvi stroškov v zvezi s prijavo patenta, prenese patentno prijavo na izumitelja/e.
- (6) Univerza ni dolžna vložiti patentne prijave za izum, če se v soglasju z izumiteljem/i odloči, da se bo izum varoval kot poslovna skrivnost ali z drugimi pravicami industrijske lastnine, ali če se Univerza v soglasju s prijaviteljem odloči, da izuma ne bo zavarovala z nobeno pravico industrijske lastnine, niti kot poslovno skrivnost.
- (7) Če se Univerza odloči, da patenta ali druge pravice industrijske lastnine ne bo več vzdrževala in pravice ne proda oziroma prenese na koga drugega, mora o nameri za opustitev pravice obvestiti izumitelja/e vsaj tri (3) mesece pred iztekom rednega roka za plačilo ustrezne pristojbine. Univerza na zahtevo in na stroške izumitelja/ev prenese patent ali patentno prijavo na izumitelja in mu preda potrebno dokumentacijo za varstvo teh pravic.

17. člen
(Prosto razpolaganje z izumom)

- (1) Izumitelj prosto razpolaga z izumom (tj. prostim izumom), pri nastanku katerega izumitelj ni uporabil sredstev Univerze oziroma k nastanku katerega niso pretežno pripomogle izkušnje, ki si jih je izumitelj pridobil na delovnem mestu ali z uporabo sredstev Univerze. Šteje se, da ne gre za pretežno uporabo sredstev Univerze, če:
  - je/so izumitelj/i pridobil/i predhodno pisno soglasje rektorja za uporabo sredstev za določen namen izven Univerze,
  - izumitelj/i Univerzi za uporabo sredstev ali opreme plačuje/jo najemnino.
- (2) Službeni izum se šteje za prosti izum, s katerim lahko izumitelj/i prosto razpolaga/jo, v naslednjih primerih:
  - če Univerza v postopku po tem Pravilniku izuma ne prevzame kot službenega izuma ali o prevzemu izuma ne odloči v devetdesetih (90) dneh od prejema pravilnega obvestila o izumu,
  - če se Univerza prevzetemu izumu pisno odpove v korist izumitelja/ev,
  - če Univerza v primeru, ko omejeni prevzem izuma predstavlja očitno oviro za gospodarsko izkoriščanje izuma, v roku dveh (2) mesecev od prejema zahteve izumitelja/ev iz tretjega odstavka 15. člena Pravilnika, ne izda sklepa o popolnem prevzemu izuma.
- (3) V primeru, da Univerza prevzeti izum zavaruje le na omejenem geografskem področju, lahko izumitelj/i zahteva/jo, da mu Univerza na drugih področjih ali državah izum prepusti v prosto razpolago.
- (4) Če Univerza v petih (5) letih od prevzema izuma le-tega ne prične izkoriščati, lahko izumitelj/i zaprosi/jo za prenos službenega izuma nanj/e. O prenosu izuma na izumitelja/e odloči rektor s sklepom. Prošnji za prenos pravic na izumu se ne ugodi, če bi bilo to v nasprotju s pogodbo, sklenjeno med Univerzo ali članico in tretjo osebo. Če rektor odloči, da se izum prepusti v prosto razpolago izumitelju/em, se na izumitelja/e na njegove/njihove stroške prenesejo tudi patentna prijava oziroma patent in morebitne druge pravice industrijske lastnine, ki se nanašajo na izum.
- (5) O statusu prostega izuma odloča Univerza. V primerih iz tretjega in četrtega odstavka Univerza (službeni) izum prenese na izumitelja/e kot prosti izum, če to ni v nasprotju s posebno pogodbo med Univerzo ali članico in tretjo osebo oziroma če Univerza ni zainteresirana, da se izum varuje kot poslovno skrivnost.

V. GOSPODARSKO IZKORIŠČANJE PRAVIC INDUSTRIJSKE LASTNINE IN NAGRADE

18. člen
(Gospodarjenje s službenimi izumi in strokovnim znanjem in izkušnjami)

- (1) Univerza lahko z namenom izkoriščanja službenega izuma in strokovnega znanja in izkušenj zlasti:
  - sama izkorišča izum, pravice industrijske lastnine ali strokovno znanje in izkušnje z neposredno izdelavo in prodajo izdelkov ter storitev, ki temeljijo na izumu oziroma strokovnem znanju in izkušnjah;
  - proda patent, patentno prijavo, drugo prijavo ali pravico industrijske lastnine, ki se nanaša na službeni izum, ali odplačno prenese strokovno znanje in izkušnje na tretje osebe;
  - podeli licenco za uporabo patenta, drugih pravic industrijske lastnine ali strokovnega znanja in izkušenj tretjim osebam.
- (2) Upravni odbor Univerze daje soglasje k odločitvam in k sklenitvi pogodb o izkoriščanju industrijske lastnine po 2. in 3. alineji prejšnjega odstavka.

19. člen
(Prihodek iz izkoriščanja industrijske lastnine)

- (1) Izumitelj oziroma avtor ima pravico do deleža prihodka, ki ga pridobi Univerza pri izkoriščanju službenega izuma oziroma pravic industrijske lastnine ter strokovnega znanja in izkušenj v skladu s 1. odstavkom 18. člena (v nadaljevanju: prihodek).
- (2) S prihodkom se najprej pokrijejo stroški, ki jih je Univerza ali članica imela z zavarovanjem industrijske lastnine (stroški patentnih zastopnikov, stroški pristojbin za prijavo in vzdrževanje patentov ali drugih pravic industrijske lastnine). Po pokritju stroškov se preostanek prihodka deli med izumitelje/a oziroma avtorje industrijske lastnine (v nadaljevanju: izumitelj/i), Univerzo in članico po naslednjem ključu:
  - a. če je stroške zaščite industrijske lastnine krila Univerza, se prihodek deli v razmerju:
    - 30 % – Univerza,
    - 30 % – članica/e, pri kateri/h je/so izumitelj/i zaposlen/i in
    - 40 % – izumitelj/i;
  - b. če je/so stroške zaščite industrijske lastnine krila/e članica/e, se prihodek deli v razmerju:
    - 10 % – Univerza,
    - 20 % – članica/e, ki je/so krila/e stroške zaščite izuma,
    - 30 % – članica/e, pri kateri/h je/so izumitelji zaposleni in
    - 40 % – izumitelj/i;
  - c. če za službeni izum ni bila vložena patentna prijava oziroma stroški zaščite izuma ali druge industrijske lastnine (še) niso nastali ter pri izkoriščanju strokovnega znanja in izkušenj, pri katerem je mogoče identificirati izumitelje oziroma avtorje, se prihodek deli v razmerju:
    - 10 % – Univerza,
    - 50 % – članica/e, pri kateri/h je/so izumitelj/i zaposlen/i in
    - 40 % – izumitelj/i;
  - d. prihodek, dosežen z izkoriščanjem strokovnega znanja in izkušenj po 2. in 3. alineji 1. odstavka 18. člena, se deli v razmerju:
    - 10 % – Univerza in
    - 90% – članica/e.
- (3) Če je izumiteljev več, jim delež od prihodka, določen v prejšnjem odstavku, pripada skupaj in se nadalje mednje razdeli v sorazmerju z deleži, navedenimi v obvestilu o izumu iz 11. člena Pravilnika. Če v obvestilu o izumu deleži posameznih izumiteljev niso bili navedeni, se šteje, da vsakemu izumitelju pripada enak delež. Deleži med izumitelji se lahko spremenijo samo ob pisnem dogovoru vseh izumiteljev. Ustrezni zneski od prihodka se izumitelju/jem in članici/am Univerze izplačajo v roku petnajstih (15) dni od vsakokratnega prejema prihodka.
- (4) Univerza lahko nagradi osebe iz 3. člena Pravilnika tudi za druge dosežke in rezultate ustvarjalnega dela, ki niso izumi (npr. tehnične izboljšave, koristni predlogi in druge inovativne rešitve) in ki ne izpolnjujejo pogojev za varstvo s pravicami intelektualne lastnine. O nagradi odloči rektor na predlog članice Univerze.

20. člen
(Namen porabe sredstev iz prihodka)

Sredstva iz prihodka, ki v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena Pravilnika pripadejo Univerzi, se namenijo za kritje stroškov zaščite industrijske lastnine Univerze, za razvoj ter spodbujanje ustvarjalnega dela oseb iz 3. člena Pravilnika, nagrade za ustvarjalne dosežke ter za aktivnosti v zvezi s prenosom na Univerzi ustvarjenega znanja v gospodarstvo.

VI. KAZENSKÉ DOLOČBE IN REŠEVANJE SPOROV

21. člen

(Opredelitev kršitev)

- (1) Vse osebe iz 3. člena Pravilnika so z najvišjo stopnjo skrbnosti dolžne skrbeti za zaščito interesov in pravic Univerze v zvezi z obstoječo in novo ustvarjeno industrijsko lastnino.
- (2) Delavec Univerze krši obveznosti iz delovnega razmerja, če:
  - kot izumitelj ne obvesti Univerze o nastanku izuma, pa je očitno, da gre za službeni izum;
  - izum iz 1. alineje tega odstavka sam zavaruje s patentom v svojem imenu ali omogoči tretji osebi, da tak izum zavaruje in/ali ga industrijsko izkorišča;
  - pravice na izumu iz 1. alineje ali druge pravice industrijske lastnine, ki pripadajo Univerzi, odsvoji ali licencira tretji osebi brez soglasja Univerze;
  - po obvestitvi Univerze in pred vložitvijo patentne prijave ali prijave modela javnosti razkrije podatke o službenem izumu ali modelu, ki so bistvene za zavarovanje patenta oziroma modela;
  - kot izumitelj oziroma avtor ne sodeluje z Univerzo v postopku za pridobitev pravic industrijske lastnine;
  - v nasprotju z določbami 5. člena Pravilnika tretjim osebam oziroma javnosti posreduje podatke o izumih ali strokovnem znanju in izkušnjah, ki imajo status poslovne skrivnosti.
- (3) Za kršitve iz prejšnjega odstavka delavec Univerze disciplinsko odgovarja, skladno z določbami Pravilnika o disciplinski odgovornosti Univerze. Če s kršitvami iz 1., 2., 3. ali 6. alineje prejšnjega odstavka za Univerzo ali članico Univerze nastane večja premoženjska škoda, šteje takšna kršitev za hujšo kršitev obveznosti iz delovnega razmerja.
- (4) Za druge osebe iz 3. člena tega Pravilnika, ki na Univerzi niso zaposlene, se kršitve iz drugega odstavka tega člena smiselno uporabljajo pri presoji kršitev pogodbenih in drugih razmerij z Univerzo.

22. člen

(Reševanje sporov)

- (1) Univerza in izumitelji bodo morebitne spore v zvezi s službenimi izumi reševali v postopku, predpisanem z zakonom, ki ureja izume iz delovnega razmerja.
- (2) Druge spore v zvezi s pravicami in obveznostmi po tem Pravilniku, ki se ne rešujejo v postopku pred poravnalnim svetom po zakonu, ki ureja izume iz delovnega razmerja, bodo Univerza in izumitelji reševali po mirni poti. V primeru, da sporazumne rešitve ne bo mogoče doseči, je za rešitev spora pristojno sodišče v Ljubljani.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

(Uporaba postopka in prenehanje veljavnosti)

- (1) Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega Pravilnika se nadaljujejo po določbah tega Pravilnika.
- (2) Z dnem uveljavitve tega Pravilnika preneha veljati Pravilnik o upravljanju z izumi in pravicami industrijske lastnine z dne 9. 7. 2009.
- (3) Za delitev prihodkov iz izkoriščanja pravic industrijske lastnine med Univerzo, članico Univerze in izumiteljem, prejetih na podlagi računov, ki so bili izstavljeni pred dnevom uveljavitve tega Pravilnika, se še naprej uporabljajo pravila o razmejitvi deležev, določena s pravilnikom, ki je veljal ob uveljavitvi tega Pravilnika, in sklepi Upravnega odbora Univerze.

24. člen
(Začetek veljavnosti in objava)

Pravilnik se objavi na spletni strani Univerze in začne veljati 1. aprila 2016.

Predsednik Upravnega odbora
prof. dr. Janez Hribar

Rektor Univerze v Ljubljani
prof. dr. Ivan Svetlik